

Lietuviai taikdariai Kroatijoje dar saugūs

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (LR) — Jungtinių Tautų taikos palaikytojų stebėjimo poste prie Petrinos miesto serbų Krajinės pasienyje, rugpjūčio 4 d. sprogdus tanko sviediniui, žuvo Danijos taikos palaikymo bataliono seržantas C. Gamborg. Tame batalione taikos palaikymo misiją vykdo ir lietuvių taikdarių būrys LITPLA-2.

Šio būrio vadovas leitenantas Marius Kazlauskas tą dieną pranešė Krašto apsaugos ministerijai, kad „padėtis Kroatijoje sudėtinga ir sunki, tačiau visi Lietuvos būrio nariai gyvi ir sveiki“, rašo „Lietuvos rytas“.

Danų taikdarys žuvo stebėjimo poste maždaug 25 kilometrai į šiaurės vakarus nuo Sunijos kaimo, kuriame yra lietuvių taikdarių bazė.

Lietuvos krašto apsaugos ministerijos Tarptautinių ryšių departamento direktorius P. Malakauskas rugpjūčio 4 d. kalbėjęs telefonu su lietuvių taikdarių būrio LITPLA-2 vadu Mariumi Kazlauskas sužinojo, jog padėtis prie jų dislokacijos bazės Sunijos kaime nebuvo pasikeitusi. Dalis lietuvių taikdarių karta su danais bu- dėjo stebėjimo postuose, kiti buvo bazėje.

Jeigu taikdariai, būdintys stebėjimo postuose, kils tiesioginė grėsmė, jie slėpsis požeminėse slėptuvėse, o vėliau bus evakuoti į bazę. Dalis lietuvių taikdarių buvo stebėjimo

postuose, esančiuose į pietus nuo Sunijos, maždaug 15 kilometrų pločio serbų ir kroatų pajėgų atskyrimo zonos viduryje. Būrio vado leitenanto M. Kazlauskos nuotaika, pasak P. Malakausko, pokalbio metu buvo gera.

Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius sakė, jog lietuvių taikdariai bus išvedami kartu su danais tuo atveju, jeigu jų nebus įmanoma apsaugoti nuo tiesioginės grėsmės. Ministras, remdamasis informacija, gauta iš Danijos gynybos ministro H. Haekerup, sakė, jog Kroatijos pajėgos suteikė danams garantijų, jog nepuls taikdarių. Rugpjūčio 2 d. Linkevičius teigė, jog kroatų kovos etika yra kitokia negu serbų — jie neima įkaitais žydrujų šalmų.

JT buvusioje Jugoslavijoje vadovavęs prancūzų generolas Bernard Janvier pranešė, jog danų taikdarys seržantas C. Gamborg žuvo, kai kartu su kitais taikdariais atsiskė kroatų reikalavimu pasitraukti iš stebėjimo posto. Kroatų tankas, generolo nuomone, apšaudė taikdarius neatsitiktinai. L. Linkevičius negalėjo komentuoti kroatų veiksmų, teigdamas, jog neturi visiškos informacijos.

NATO perspėjo Kroatijos vyriausybę, jog gali panaudoti jėgą, kad būtų apginti Jungtinių Tautų taikdariai.

Baltijos šalių policijos bendradarbiaus

Vilnius, rugpjūčio 1 d. (LR) — Estijoje liepos 29-30 dienomis įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos vidaus reikalų ministrų susitikimas. Kaip rašo Ainis Gurevičius „Lietuvos rytas“, iš jos grįžęs spaudos konferenciją surengė Lietuvos vidaus reikalų ministras Romasis Vaitekūnas, štabo viršininko pavaduotojas G. Šeikis ir būsimo informacijos skyriaus viršininkas Š. Skapcevičius.

Baltijos šalių vidaus reikalų ministrų susitikime buvo kalbėta apie organizuotą nusikalstamumą, numatyta 15 bendradarbiavimo krypčių. Kiekvienai šaliai teko po penkis kryptis: Lietuva ruoš dokumentus, teiks siūlymus kovos su nelegalių pinigų legalizavimu, automobilių vagystėmis, tai pat pasų ir leidimų sistemoms, techninio perginklavimo bei liudytojų ir nukentėjusiųjų apsaugos srityse.

Ministras Vaitekūnas sakė, kad numatyta įkurti koordinacinį biurą, kuris padės organizuoti bendras Baltijos šalių policijos operacijas, per jį bus nuolat keičiamasi informacija. Biuro įstatai iki rugpjūčio 30 d. turi būti parengti Lietuva, o iki rugsėjo 30 d. turi būti įkurtas pats biuras. Gali būti, jog tai įvyks ir anksčiau — iki rugsėjo viduryje Lietuvoje įvyksiančio trijų šalių vidaus reikalų ministrų susitikimo.

Beje, ministras pranešė, kad

— **Kretingos Šv. Antano kolegija** gavo Lietuvos Vyskupų konferencijos pritarimą siekti aukštosios mokyklos statuso. Kolegija taptų Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto padaliniumi. Dabar kolegijoje mokosi 94 moksleiviai, iš jų tik penki vaikinai. Ši prašymą svarstys Seimas. (AGEP)

rugsėjo mėnesį Vilniuje turėtų pradėti veikti automobilių radijo apsaugos sistema: pavogus mašiną, kurioje yra tokia apsauga, policija galės labai greitai nustatyti jos buvimą vietą. Jau dabar Vilniuje yra, anot ministro, keturi taip apsaugoti objektai.

Paklaustas, kiek ministerijai kainuos išlaikyti naująją informacijos tarnybą, turinčią devynis etatus, R. Vaitekūnas atsakė, kad ministerijos išlaidos nepadidės, nes naujų žmonių neįdarbinama, o tik „perikiuojami“ dabar kituose padalinuose dirbantys pareigūnai. Ministras sakė, kad naujasis skyrius ne tik bendraus su visuomenės informavimo priemonėmis, bet ir leis įvairius biuletenius, platins metodinę medžiagą, tyrinės teigiamą užsienio patirtį.

Informacijos skyriaus viršininkas Š. Skapcevičius pasamprotavo apie anoniminės informacijos nenaudingumą (jis norėtų, kad žurnalistai visada nurodytų informacijos šaltinius), pakomentavo kalbas, kad iš darbo bus atleidžiami pareigūnai, suteikę kokių nors žinių žurnalistams: pareigūnams nedraudžiama pasakoti apie dalykus, priklausiančius jų kompetencijai ribose.

Štabo viršininko pavaduotojas G. Šeikis papasakojo, kad greitai ministras pasirašys įsakymą dėl informacijos pateikimo visuomenės informavimo priemonėms. Nuo rugpjūčio 1 d. visuose komisariatuose turėtų būti paskirti atstovai spaudai. Į žurnalistų priekaištus, kad dabar kai kurie policijos atstovai spaudai blogai atlieka savo pareigas, G. Šeikis atsakė, kad dabar tie pareigūnai bus mokomi.

Rugpjūčio 5 d. Kaune pasibaigė Penktosios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Giedant Lietuvos himną, Dariaus ir Girėno stadione buvo nuleistos žaidynės dalyvavusių šalių vėliavos; iškilėms pasibaigus, aukure užgeso žaidynių ugnis. Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkų vadovas Audrius Šileika nuliūdo sužinojęs, jog dėl aukštos užbaigtųjų bilieto kainos (10 Lt) stadionas nebuvo pilnas. Tačiau apamai, užsienio lietuvių sportiškas jaunimas išvyko pakilia nuotaika, didžiudamasis lietuvių sporto pasiekimais didingoje šventėje.

Lietuvos socialiniai rodikliai atsilieka nuo Baltijos kaimynų

Vilnius, rugpjūčio 2 d. (BNS) — Birželio mėnesį Lietuva pirmavo tarp Baltijos šalių pagal pagrindinius ekonomikos rodiklius, tačiau, kaip ir ankstesniais mėnesiais, jos socialinė plėtotė smarkiai atsilieka nuo kaimynų.

Statistikos departamento žiniomis, birželio mėnesį Lietuvoje buvo mažiausia infliacija, šalies gamintojai šį mėnesį, palyginti su gegužę, pagamino ir pardavė daugiausia produkcijos. Per šį mėnesį mažmeninė prekių apyvarta buvo panaši, kaip ir Latvijoje.

Nuo šių metų kovo Lietuva pradėjo pirmauti tarp Baltijos valstybių pagal vienus ar kitus ekonomikos rodiklius. Anksčiau ji paprastai gerokai atsilikdavo.

Infliacija birželio mėnesį Lietuvoje buvo 1%, Latvijoje — 1.5%, Estijoje — 2.3%. Tačiau per metus nuo pernai birželio šis rodiklis Lietuvoje buvo didžiausias — 37.7%. Mažiausia metų infliacija buvo Latvijoje — 26.5%, antroje vietoje Estija — 29.2%.

Birželį Lietuvoje vienintelėje iš Baltijos šalių padidėjo pra-

monės produkcijos pardavimas; Latvijoje ir Estijoje jis sumažėjo.

Mažmeninė prekių apyvarta beveik vienu procentu sumažėjo ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje.

Tačiau, kaip ir anksčiau šiais metais, Lietuvoje buvo mažiausias minimalus ir apskaičiuotas vidutinis darbo užmokestis bei senatvės pensija, o pagal nedarbą ji buvo antra po Estijos.

Išskyrus nedarbą, pagal socialinius rodiklius tarp Baltijos šalių vis dar pirmauja Latvija. Minimalus darbo užmokestis šioje šalyje birželį buvo beveik 55 JAV doleriai, Estijoje — 40, Lietuvoje — 30 JAV dolerių. Apskaičiuotas vidutinis darbo užmokestis Latvijoje buvo 199 dol., Lietuvoje — 128 doleriai. Estijoje pirmąjį metų ketvirtį šis rodiklis buvo 185 doleriai.

Vidutinė senatvės pensija Latvijoje taip pat didžiausia — 60 dolerių.

Senatvės pensijų Estijoje ir Lietuvoje dydis nurodomas tik už pirmąjį ketvirtį — jis buvo atitinkamai 48 ir 31 doleris.

Nedarbo lygis birželio mėnesį buvo mažiausias Estijoje — 2.7%, antroje Lietuva — 6% ir trečioji Latvija — 6.1%.

Dar vienas lietuvis neteko JAV pilietybės

Vašingtonas, rugpjūčio 4 d. (BNS) — JAV teismas Philadelphia mieste atėmė pilietybę iš 78 m. amžiaus Jono Stelmoko, nes jį gaudamas jis nepasirašė, kad dalyvavo lietuvių batalione, kuris buvo suorganizuotas vokiečių okupacijos metu kovai su komunistais.

JAV Teisingumo departamento Specialiųjų Tyrimų skyriaus (trumpai vadinamo OSI) pranešime BNS žinių agentūrai rašoma, jog dabartinis pensininkas architektas Jonas Stelmokas 1941 m. savanoriu stėjo į naciams pavaldų Lietuvos savignyos būrį ir tarnavo jame iki 1944 m., kai buvo perkeltas į vokiečių oro pajėgas. Teismas nustatė, jog būrys, kuriame tarnavo J. Stelmokas, buvo pavaldus vokiečių baudėjų būriui ir talkino vykdati žydų naikinimo politiką Lietuvoje.

Lietuvos generalinio prokuroro pavaduotojas A. Pėstininkas, kalbėdamasis su BNS korespondentu, neatmetė galimybes, kad gali kelti baudžiamąją bylą

prieš J. Stelmoką, jei jis bus deportuotas į Lietuvą ar Lietuva gaus iš amerikiečių dokumentus, liudijančius jo nusikalstamą veiklą.

JAV teismas taip pat nustatė, kad J. Stelmokas vadovavo daliniui, saugojusiam Kauno getą, kur buvo kalinami, kankinami ir žudomi žydai. Nustatyta, kad J. Stelmokas buvo tarnyboje ir 1941 m. spalio 28 d., kai visas jo būrys dalyvavo vadinamojoje „didžiojoje akcijoje“, per kurią buvo sušaudyta 9,200 Kauno gete kalintų žydų, iskaitant 4,273 vaikus.

Teismo sprendime sakoma, kad J. Stelmokas, kurio karo nusikaltimai neabejotinai įrodyti, 1949 m. neteisėtai imigravo į JAV 1955 m. neteisėtai įgijo JAV pilietybę, nes nuslėpė savo praeitį.

JAV Teisingumo departamento Specialiųjų Tyrimų skyriaus direktorius E.M. Rosenbaum šį teismo sprendimą pavadino „reikšmingu valdžios laimėjimu“.

Lietuviai dalyvauja NATO pratybose JAV

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (AGEP) — Į JAV rugpjūčio 5 d. išvyko 30 Karo Akademijos ant-rakursių. Jungtinis kariūnų būrys, vadovaujamas leit. Raimondo Ivanausko, iki rugpjūčio 28 d. dalyvaus Fort Polk, Louisiana, vykstančiose NATO parengiamose taikos palaikymo pratybose — „Cooperative Nugget - 95“.

Prasidėjusios rugpjūčio 8 d., šios pratybos yra didžiausios NATO ir Partnerystės sutarties dalyvių sausumos pratybos. Jose dalyvauja 3,780 karių iš įvairių šalių. Pratybas aplankė ir JAV gynybos sekretorius William Perry.

Seimo delegacija išvyksta į Australiją

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (Elta) — Lietuvos Seimo delegacija, vadovaujama Seimo pirmininko Česlovo Juršeno, rugpjūčio 13 d. išvyksta į Australiją ir Naująją Zelandiją. Delegacijos sudėtyje — LDDP frakcijos seniūnas Gediminas Kirkilas ir Krikščionių Demokratų frakcijos narys Vytautas Bogušis.

Delegaciją vizitui pakvietė Australijos parlamento Atstovų rūmų vadovas Stephen Martin ir Naujosios Zelandijos parlamento Atstovų rūmų vadovas Peter Tapsell.

Kartu su delegacija vykstančio Seimo pirmininko patarėjo Arūno Godunavičiaus nuomone, Lietuvos parlamentarų vizitas gali sudaryti prielaidas užmegzti glaudesnius santykius su šiomis labai išsivysčiusiomis ir pasaulyje įtakingomis valstybėmis. Per Australiją, pažymėjo jis, ateityje atsivertų galimybė išieiti į Pietryčių Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių rinkas.

mu“, siekiant išaiškinti tuos, kurie padėjo įgyvendinti Hitlerio genocidinius užmojus, bei imtis teisinių veiksmų prieš juos.

Pasak jo, tai pirmas kartas, kai teismas pasinaudojo informacijos lobynu, atsivėrusiu buvusios komunistinės šalyse.

JAV Specialiųjų Tyrimų skyriaus prokurorai jau keleri metai nuolat dirba Lietuvos archyvuose. Šio skyriaus pastangomis JAV pilietybę jau atimta iš 52 neteisėtai ją gavusių lietuvių, 44 iš jų deportuoti.

JAV derasi su Rusija dėl Balkanų karo užbaigimo

Maskva, rugpjūčio 13 d. (NYT) — Rusija ir JAV, abi pasiūliusios skirtingus planus Balkanų karo užbaigimui, Maskvoje bandė suderinti abu pasiūlymus, rašo Alessandra Stanley „The New York Times“ laikraštyje. Maskva labai nori didesnio vaidmens karo užbaigimo procese, bet tai, kad ji įvairiais būdais remia savo tradiciniais sąjungininkus serbus dažnai ją pastato į Vakarų politikai priešingą poziciją.

Rusijos užsienio ministras Andrej Kozyrev sekmadienį Soči kurorte prie Juodosios jūros susitiko su JAV prezidento nacionalinio saugumo patarėju Anthony Lake. Pastarasis norėjo išgauti Rusijos pritarimą naujausiems Vašingtono pasiūlymams, kuriuose jau atspindi paskutiniai karo lauko pasiekimai.

Anthony Lake išėjo iš dvi su puse valandų trukusio susitikimo nepasakęs komentarų, bet kad įterpė šį ant greitųjų suorganizuotą susitikimą į maršrutą privačių konsultavimosi susitikimų Prancūzijoje, Vokietijoje ir Anglijoje, rodo, kad JAV vis daugiau svarbos skiria Rusijos interesams Balkanuose.

Išgąsdinta kroatų sėkmingu puolimu prieš serbus Krajinės pasienyje, Maskva rugpjūčio 11 d. pasakė norinti suaukšti tarptautinę taikos konferenciją Maskvoje, ir Rusijos prezidentas Boris Jelcinas pasiūlė asmeniškai tarpininkauti priešderybiniuose pasitarimuose tarp Serbijos, Bosnijos ir Kroatijos.

Rusijos užsienio ministras atsiskak reporteriams pakalbėti apie Amerikos pasiūlymus. Vieto to, stengdamasis Rusiją nuvesti kaip svarbią taikos derybų dalyvę, po susitikimo su A. Lake jis pasakė, jog jam susidarius vaizdas, kad JAV nesipriešintų B. Jelcinui pasiūlymui Maskvoje surengti taikos derybas.

Jis pasakė, kad Rusijos pasiūlymas prieš tarptautinės derybas suaukšti trijų Balkanų karo dalyvių pasitarimą „randa pripažinimą JAV pusėje“, ir tuomet pridūrė: „Tai labai svar-

Investicinių čekių paklausa augs

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (AGEP) — Liepos mėnesį baigėsi valstybinio turto pardavimas už valstybės investicinius čekius, rašo „Lietuvos aidas“. Nuo rugsėjo 1 d. už investicinius čekius bus galima iš valstybės pirkti tik žemę ir privatizuojamus butus.

Paskutiniu metu investicinių čekių kaina ėmė augti. Jei birželio mėnesį vieną čekį buvo galima parduoti už 7-9 centus, tai rugpjūčio mėnesį kaina paaugo iki 14 centų. Už vidutiniškai vienam Lietuvos gyventojui išduotus čekius dabar galima gauti 448 litus. Viso liko nepanaudota apie 8% investicinių čekių.

— **Vilniuje atidarytas pirmasis Lietuvoje medicinos tyrimų centras.** Rytų Europoje tokį centrą turi tik vengrai. Jame per vieną ar dvi dienas galima pilnai pasitikrinti savo sveikatą su pačia moderniausia medicinos įranga. (AGEP)

bu. Dabar jie jau yra mūsų pusėje („We have them on board now“), ieškant politinio sprendimo“.

Bet Andrej Kozyrev taip pat pripažino, kad Vašingtonas nežiuri teigiamai į Rusijos reikalavimą, kad Jungtinės Tautos atšauktų ginklų bei ekonominę blokadą prieš Jugoslaviją, kurią dabar sudaro Serbija ir Juodkalnija (Montenegro). Anot jo, „Amerikiečių galvojimu sankcijų atėmimas neturi tos pačios svarbos kaip mes norėtume, kad būtų“.

Nedaug žinoma apie JAV siūlomą planą. Prezidentas Bill Clinton paneigia, kad esąs šiek tiek pakeistas 1994 m. sudarytas taikos žemėlapis, kuriame 51% Bosnijos būtų atiduotas netampriai musulmonų ir kroatų federacijai, o 49% — Bosnijos serbams, kurie dabar turi užkariau 70% Bosnijos. Bet kalbama, kad Rusijos, Prancūzijos, Britanijos, Vokietijos ir JAV siūlomas planas dabar yra peržiūrimas.

Kai kurie JAV ir Vakarų diplomatai sako, kad JAV planą įveda pasiūlymas įkalbinti Bosnijos valdžią, kurioje pagrindinį vaidmenį turi musulmonai, kad ji serbams atiduotų Gorazdę, paskutinę JT saugomą miestą rytinėje Bosnijoje, ir už tai iš serbų gautų netoli Sarajevu esančią teritoriją.

Esama pranešimų, kad JAV svarstoma pagrasinimą Bosnijos serbams jų pozicijas vėl bombarduoti ir kad prie Bosnijos musulmonų pajėgų prisijungtų musulmonai iš kitų šalių. Nemanoma, kad Rusija, kuri jau skundėsi, kad su ja nebuvo tariamasi prieš NATO bombardavimus, sutiktų su NATO vaidmenis praplėtimu Balkanuose. Be to, Rusija atvirai reikė nepasitenkinimą JAV ir Vokietijos nenkai pridengtam pritarimui Kroatijos blitzkrygvi prieš serbų sukilėlius.

Organizuodamas paramą savo pasiūlymui, Vašingtonas šią savaitę pasiuntė valstybės sekretoriaus pavaduotoją Richard Holbrooke į Sarajevą, Zagrebą ir Belgradą pasitarti apie JAV siūlomą planą.

Rugpjūčio 10 d. susitikęs su Serbijos prezidentu Slobodan Milosevič Maskvoje, prezidentas Boris Jelcinas rugpjūčio 12 d. pasiuntė 90 tonų pašalpos serbų pagėbėjams iš Kroatijos.

JAV ir europiečių derybininkai bando įtikinti Serbijos prezidentą Slobodan Milosevič pripažinti Bosniją ir gal net Kroatiją, kad už tai Serbijai būtų panaikinta ekonominė blokada.

Maskva stipriai pasisako už sankcijų prieš Jugoslaviją panaikinimą. Rugpjūčio 12 d. vykusioje Rusijos Dūmos sesijoje buvo pravesta neįpareigojanti rezoliucija, atleidžianti Rusiją nuo pareigos pritari sankcijoms prieš Jugoslaviją.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 15 d. Šv. Mergelės Marijos dangun paėmimas (Žolinė). Arvilas, Utenis, Rugilė. 1382 m. mirė Didysis Lietuvos kunigaikštis Kęstutis.

Rugpjūčio 16 d. Šv. Steponas, Vengrijos karalius (969-1038 m.); Rokas, Šarūnė, Grasilda, Alvita.

APGAULINGAS LIETUVIŲ LITERATŪROS MOKYMAS

JONAS DUNČIA

Tarybiniais metais Lietuvoje vykusį visokeriopą kaita yra geriausiai suvokiama, paskaičius vidurinių mokyklų (gimnazijų) tarybinius vadovėlius. Vienas tokių yra „Lietuvių literatūros vadovėlis“ vienuoliktai vidurinės mokyklos (8-tai gimnazijos) klasei. Vadovėlis išleistas 1970 metais. Tais metais tos klasės mokiniai buvo gimę tarp 1952-1954 metų. Šiandien jie yra 41-43 metų amžiaus – vyrai ir moterys. Jie mokėsi lietuvių literatūrą iš minimo vadovėlio, kuriame rašoma: „Tarybinė lietuvių literatūra yra naujos, socialinės epochos literatūra. Sąlygos jai kurtis atsirado 1940 metais, kai lietuvių liaudies Tarybų Sąjungos tautų padedama, nuverte buržuazinę valdžią ir Lietuvą paskelbė tarybine respublika. Nors lietuvių rašytojų, skleidusių socialistines idėjas, smerkusių buržuazinę santvarką, būta ir anksčiau, bet jų kūryba kol kas tesudarė atskiras lietuvių literatūros krypintis: antifasistinę ir revoliucinę-proletarinę. Tik Lietuvai pasukus socializmo keliu, atsirado sąlygos toms krypims įsilieti į visos tautos literatūrą, virsti idejiniu tarybinės literatūros branduoliu.

Nuo pat pirmųjų tarybinės santvarkos Lietuvoje dienų senoji literatūra visuomenės nebeaptenkino. Reikėjo literatūros, kuri atspindėtų didžiulį istorinį lūžį: epochų kaitą, naujus klasių santykius, naujų ir senų pažiūrų kovą, liaudies ryžtą žengti socializmo keliu. Reikėjo literatūros, kuri pati virstų aktyvia politine ir kultūrine jėga: kviestu kurti socializmą, rodytų naujos epochos grožį, ugdytų liaudies kultūrą, žadintų ir keltų naujus talentus. Šiuos uždavinius spėsti ir išmesti naujoji, tarybinė lietuvių literatūra.

Tarybinės santvarkos pergalė, lietuviams rašytojams 1940 metais aštriai iškėlė klausimą, su kuo pasukti – su reakcija ar su liaudimi. Didžioji rašytojų dauguma jau pirmosiomis istorinio lūžio dienomis pasirinko antrąjį kelią. Jų avangardą sudarė to meto jaunesniosios rašytojų kartos atstovai – buvę antifasistai: P. Cvirka, Salomeja Neris, V. Montvila, A. Venclova, K. Korsakas, J. Šimkus, J. Baltušis ir kt. Naująją santvarką parėmė ir daugelis žinomų vyresniosios kartos rašytojų, kaip L. Gira, B. Sruoga, V. Mykolaitis-Putinas ir kt.

Į socializmo pusę lietuvių rašytojus traukė ir karti buržuazi-

no gyvenimo patirtis, ir blaivus suvokimas, kad lietuvių tautai geresnio kelio nėra. Rašytojai iškart pamatė, kad tarybinės santvarkos sąlygomis jų darbas nebe asmeninis, o valstybinis, visaliaudinis reikšmės. „Tavo daina reikalinga kaip saulė, duona, vanduo“ – rašė tuo metu žymioji lietuvių poetė Salomeja Neris.

Savo turiniu 1940-1941 metų literatūra siekė būti aktuali, atspindinti naująją Tarybų Lietuvos tikrovę. Svarbią vietą to meto literatūroje užėmė kovinė-demaskuojamoji tema. Poezijoje nuolat skambėjo aštri satyrinė gaida, plakdama buržuazinę praeitį ir gudriai užsimaskavusį klasinį priešą. Visa savo nuotaika 1940-1941 metų literatūra artima to meto dvasiai: ji tokia veržli, karšta entuziastinga. Meniškausias šiuos jausmus išreiškė jautri lyrikė ir romantikė Salomeja Neris savo poema „Bolševiko kelias“.

Taigi pirmieji tarybiniai metai iš esmės pakeitė ir lietuvių literatūros turinį, ir jos formą. Pirmą kartą taip plačiai ir drąsiai joje nuskambėjo socialistinės idėjos. Niekada ji dar nebuvo tokia aktuali, kovinga, optimistinė.

Nors daugumas rašytojų tuo metu dar tebeklaidžiojo ieškojimų keliais, vis dėlto buvo sukurta išliekamos vertės kūryba, ypač poezijoje (Salomejos Neris poemos, V. Montvilos ei-

leraščiai ir kt.) Hitleriniams fašistams užpuolus Tarybų Sąjungą ir okupavus Lietuvą, visas kultūrinis jos gyvenimas buvo užgniaužtas. Rašytojai pasilikę Lietuvoje buvo persekiojami, spėję pasitraukti į Tarybų Sąjungos gilumą: Salomeja Neris, P. Cvirka, L. Gira, A. Venclova, K. Korsakas, J. Baltušis

ir kt. Jie nudirbo didelį darbą, toliau ugdydami tarybinę lietuvių literatūrą“.

Taip apgaulingai mokant, išaugo Tarybinėje Lietuvoje naujai išsimokslinę žmonės. Norint juos geriau pažinti ir suprasti, reikalinga daugiau gilintis jų idėjų, minčių ir jausmų pasaulį, suformuotą okupacijos metais.

SUVAŽIAVIMAS KLAIPĖDOJE

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Kas dveji metai mano artimame Mannheimo mieste įvyksta Vokietijoje gyvenančių Klaipėdos vokiečių suvažiavimai, kadangi šis Baden-Viurtenbergo pramonės centras pirmas ištiesė pagalbos ranką dar 1915 m. nuo kazokų nukentėjusiam uostamiesčiui, pirmas po Antro pasaulinio karo priėmė ir globojo daugiau kaip 300 Klaipėdos vokiečių šeimų. Jų lietuviškos pavardės su nukirstom galūnėm – Jonikat, Bertulait, Jurgelat – randamos spaudoje puslapiuose mirusiųjų pranešimuose ar sportinėse varžybose.

Ankstesniais metais Klaipėdos vokiečių suvažiavimai aiškiai turėjo politinį antspalvį. Jų buvęs pirm. Preuss, savo įžanginėse kalbose, pasirodydamas labai kovingai nusiteikęs, parodydamas priešlietuvišką veidą, Lietuvą pavadindavo okupantu (viename suvažiavime teko dalyvauti). Lietuva trumpu valdymo metu stengėsi viską sunaikinti, kas yra vokiška. Su rengtose parodose matėsi įvairūs propagandiniai leidiniai, nuotraukos, laikraščiai, produktai ir t.t.

Paskutiniu metu ta priešlietuviška propaganda kiek sušvelnėjo. Gal tai naujo pirm. Uve Jurgsties užimta švelnesnio kelio pasekmė, gal straiptiniai Rytprūsių vokiečių savaitraštyje „Das Ostpreussenblatt“ apie lietuvius, gelbėjusius vokiečių vaikus nuo bado smėklos, o gal iš abiejų pusių statomi tiltai privedė prie geresnio ir gražesnio bendradarbiavimo.

Prieš dvejus metus Mannheime įvykusiame suvažiavime dalyvavo tuometinis Klaipėdos meras B. Petrauskas, kviesdamas Klaipėdos vokiečius aplankyti savo gimtines bei susitikti su ten gyvenančiais klaipėdiečiais. Džiaugsmingai šį kvietimą sutiko Klaipėdos vokiečiai (gal geriau – suvokietėję lietuviai!) Suvažiavo jų autobu- sais, traukiniais, daug skrido lėktuvais – daugiau kaip 500, tad su vietiniais susidarė gražus 1,500 asmenų skaičius. Netilpo

je salėje, tad dalis pranešimų klausė mokyklos kieme, pastaičius ten garsintuvus.

Susirinkusio sveikino Lietuvos klaipėdiečių d-jos pirm. Magdalena Picklaps, Šilutės (vokiečiai rašo Heydekrug) „Heide“ d-jos pirm. G. Stururienė pažymėdama, kad „Heide“ turi 900 narių. Džiaugėsi tokiu gausiu suvažiavimu Klaipėdos miesto meras S. Šukys, rajono pirm. Jurgis Aušra, palygindamas Klaipėdos krašto istoriją prie medžio, kuris neša įvairius vaisius.

Nepriklausomai Lietuvai atsibudus, reikia tiesti naujus tiltus gražiam sugyvenimui. Vokietijos Klaipėdos krašto vokiečių d-jos vardu kalbėjo pirm. Uve Jurgsties, primindamas trėmimus, priespaudą, kadangi vieni buvo vežami į Sibirą, kiti tremiami iš savo tėviškių į Vokietiją. Pirmininkas pakvietė visus dalyvauti Klaipėdos vokiečių suvažiavime Mannheime, kuris rengiamas šiemet rugsejo mėn. Suvažiavimas buvo užbaigtas menine dailimi koncertu.

Rytprūsių vokiečių savaitraštyje „Das Ostpreussenblatt“ yra daug kelionių įstaigų skelbimų, kviečiant aplankyti savo tėviškes Klaipėdos krašte (Memelland). Gaila, kad kelionių įstaigų skelbimuose daromos didelės klaidos, įrašant, pvz., tokius sakinius: „aplankysime Nidden, Heydekrug, Memel ir ... Lietuvą! Atrodo, kad Nida, Šilutė (Heydekrug) ar Klaipėda nėra Lietuvos respublikos ribose, nors Nidoje apsisototi siūloma „Rūta“ viesbutyje. Gal redakcija ištaiso tokius skelbimus, gal kelionių įstaigos gyvena dar praeitimi?“

„Best Western“ viešbučių grandinė išleido gražų „1995 Atlas and Hotel Guide“ žiniaraštį. Lietuvai skirtas 131 psl., atspausdinant didelę Vilniaus „Alma Mater“ kiemo nuotrauką ir pridėdamas angliškai trumpą Lietuvos apžvalgą. Malonu, kad aprašyme nepadaryta klaidų pažymint, kad Lietuva yra gintaru, gražių miškų, ežerų bei

Danutė Bindokienė

Ir draudžia, ir siūlo

Nuo pat nepriklausomybės atstatymo prieš penkerius metus mūsų dėmesys nuolat krypta į Lietuvos reikalus. Kone kiekvienas – ypač vyresnieji – gali pasakyti ką vyriausybei „ne taip daro, kaip turėtų“. Nėra abejonės, kad kasdieninio gyvenimo ratai mūsų tėvynėje nerieda taip sklandžiai, kaip turėtų, bet ir kitur „duona su pluta“. Tų nesklaidumų pakanka ir mūsų antroje tėvynėje, kurioje jau netoli pusšimtį metų praleidome. Pažvelkime į vieną tokią vidaus reikalų keistenybę, šiuo metu dominuojančią žiniasklaidą.

Jau kuris laikas periodikoje vėl pagausėjo straipsnių apie rūkymo žalą. Tiesa, tai ne naujiena, nes apie cigarečių pavojingumą sveikatai ir tragiškas rūkymo pasekmes kalbama bei rašoma nuo maždaug 1964 m., kai valstybės Sveikatos apsaugos įstaigų viršininkas paskelbė, kad cigarečių dūmai žalingi sveikatai. Tam tikrą laikotarpį tie perspėjimai buvo gan veiksmingi, pvz., 1964 m. daugiau kaip 50 proc. visų suaugusių vyrų Amerikoje rūkė, dabar – tik 25%. Neapaisant, kasmet čia nuo su rūkymu susijusių ligų miršta apie 400,000 amerikiečių. Tai žymiai daugiau, negu nuo AIDS, automobilių avarijų, gaisrų, savivudžių ir alkoholio kartu sudėjus. Nors minėtų mirties priežasčių dažnai sunku išvengti, bet taip nėra su rūkymu: kai rūkantysis nustoja rūkyti, jo sveikatai pavojus sumažėja arba visiškai išnyksta.

Tačiau tabako pramonė išmoko atsverti medicinos duomenis ir perspėjimus, pildama neišpasakytai dideles pinigų sumas į savo produktų reklamavimą, kuris labai sėkmingai gaudo naujas aukas. Reklamos daugiausia dabar nukreiptos į moteris ir vaikus. Vien 1992 m. cigarečių reklama, taikomom paaugliams, paskirta 5.23 milijardai dol., dėl to rūkyti pradeda ne tik paaugliai, bet ir visi jauni vaikai.

Pradėti lengva, bet nustoti – tai jau kitas reikalas. Nors daug kartų medicina (ir daugumas ilgiau rūkančiųjų) tvirtina, kad nikotinas yra kaip narkotikas, kurių žmogus, įpratęs vartoti, nepajėgia atsisakyti, galingoji tabako pramonė tuos tvir-

tinimus paneigia, o rūkantieji ir nauji rūkytojai nuolat užkimba ant cigaretės kabliuko. Praėjusios savaitės ketvirtadienį prez. Bill Clinton paskelbė, kad nikotinas yra narkotikas, todėl valstybės Maisto bei vaistų administracija (FDA) privalo apsaugoti Amerikos jaunimą nuo šio žalingo įpročio. Nustatomos taisyklės, kurių turės laikytis cigarečių pardavėjai, o tabako pramonė turėsiantis kasmet išleisti apie 150 mln. dol. sukurdamai jaunimui švietimo programas apie rūkymo žalą. Philip Morris, didžiausioji JAV tabako bendrovė, jau atsiliepė į iššūki, patraukdama federalinę vyriausybę į teismą.

Prezidento pareiškimas, nors paremtas susirūpinimu krašto gyventojų, ypač jaunųjų, sveikata, primena pasakį, kad „viena ranka nežino, ką antroji daro“. Žinoma, prezidento apkalinti nežinojimu būtų nelogiška, tačiau, kovojant su nikotino įpročiu, galbūt reikėtų pirmiausia nutraukti paramą tabako augintojams. Tiesiog keista, kad, mažinant įvairių valstybinę paramą ūkininkams, verslininkams, švietimui ir kultūrinėms apraškos, niekuomet nekalbama apie tabako augintojus – jie neliečiami. Kasmet JAV mokesčių mokėtojai pakloja netoli 40 mln. dol., kad tabako pramonė galėtų klestėti, o ką jau kalbėti apie 50 milijardų dol. – ar daugiau – kurie kainuoja rūkančiųjų gydymui, ką bekalbėti apie prarastą darbo valandą, sukeltus gaisrus ir kitus nuostolius? Į šią paramos programą yra įjungta 152,000 tabako augintojų (jiems mokama valstybinė parama, kad būtų išlaikyta pastovi užauginto tabako kaina).

Kas atsitiks su drausio prezidento pareiškimu, dar neaišku. Galbūt jis bus sušvelnintas, gal pakeistas kitokia forma, bet svarbu, kad vėl stipriai atkreiptas dėmesys į labai opią ir pavojingą problemą. Ne vien tabako pramonė nepatenkinta prezidento kalba – Kongreso bei Senato nariai, kurie atstovauja tabako augintojų valstijoms, ir apskritai respublikonų partijos atstovai Vašingtone turintys daugumą, ruošiasi ginti krašto gyventojų „teises“ į cigaretes ir jų sukeltą ankstyvą mirtį.

senos architektūros kraštas. Lietuviai priklauso indoeuropiečių šeimai, kurios kalba yra panaši į sanskritą. Lietuvos valstybė sukurta 14 a. Leidinyje paminimas tik vienas Vilniaus viešbutis „Villon Hotel“.

• Pirmasis laivas, pasinaudojęs senesniais užbaigtu kasti Erie kanalu 1825 m. lapkričio 4 d., po devynių dienų kelionės, atplaukė iš Didžiųjų ežerų į New Yorką.

Kauno Arkikatedra.

TRYS SAVAITĖS LIETUVOJE

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Sentimentalios kelionės dienoraštis

8

Iš Rumšiūkių pasukome į Salomėjos Nėries muziejų. Gaila, kad Lietuvoje vis tebeignoruojami vardai, tai mane nemalonai nuteikė virš vartų esanti iškaba: „S. Nėries muziejus“. Kadangi buvo sekmadienis, tai negalėjome į kirkelį, bet pavaikstinėjome po gražiai prižiūratą darželį ir šlaitu nusileidome į Kauno marių pakrantę, kurioje, kaip kokioje arenoje, buvo išrikuota daugybė kėdžių. Pasirodo, kad toje romantiškoje vietoje vyksta „Poezijos pavasario“ vakaronės. Šalia „arenos“, ant kalvelės, stovi įspūdingas akmeninis aukuras, o nuo jų staciai kvapą užimantis vaizdas į marias ir į akiratyje dunksančius bokštus.

Pirmadienį, birželio 5 dieną, su Stirbiais ir Paulausku išvykome į šalia Kauno esantį Domeikavos kaimą, kuriame, ant kalvos stovinčiame name, sovietų teroro metais herojiškai ir patriotiškai nusiteikęs Vytautis Andziulis pogrindyje įrengė slapta spaustuve ir knygriškylą, pavadinęs „ab“. Iškasęs po pamatais daugiau kaip trijų metrų gylio rūšį, jį rūpestingai išcementavo, įėjimą sumaniai užmaskavo pastumiamia sienoje ir sukėlė smulkius, susisukusius laiptelius, kuriais ir dabar dar gan sunku nusileisti žemyn, nes jie sukasi apie sienelę, kaip garsiajame Pizos bokšte. Stebėtinai erdvoje ir gerai apšviestoje pogrindžio patalpoje tebestovi sena spausdinimo mašina ir kiti knygoms įrišti įrankiai,

o prie sienos ant stalo guli išdėstyti pogrindžio leidiniai, jų daugumas religinio turinio. Tame rizikingame darbe jam talkininkavo žmona Birutė, su pasididžiavimu papasakojusi, kaip jai reikėjo atsargiai, po truputį supirkinėti didelius kiekius popieriaus ir saugotis, kad liktų nepastebėta, nesukeltų įtarimo. Andziulių devynerių metų sūnelis Vyngantas su pasididžiavimu viską aprodo ir padovanė jam tėvo pagamintus spalvotus atvirukus. Namų viršuje, šalia gyvenamųjų patalpų, Vytautis Andziulis dabar turi oficialią spaustuve, kurioje jau išspausdinęs didoką skaičių leidinių. Paklaustas, ar kas Lietuvoje jo istorija domisi, ar jį kontaktuoja buvusių disidentų organizacijos, Andziulis tik liūdnai pakratė galva, ant sienos parodęs kuklų vienos batų gamyklos padėkos raštą. Žinan anais laikais nelegalios spaudoje spausdinimo ir platinimo aplinkybės bei rizika prarasti laisvę ar net gyvybę, tenka stebėtis, kad to kuklaus asmens heroizmas yra igno-

ruojamas ir nepagerbiamas. Svarbu pabrėžti ir tai, kad jis, svajodamas užsiimti ta rizikinga veikla, atsilaukė savo žmonos, ar ji tam pritarianti. Jai nesutikus, tokia veikla būtų

buvusi neįmanoma. Jo dideliame džiaugsmui, panašaus patriotiško nusiteikimo Birutė visa širdimi pritarė ir įvairiais būdais talkininkavo. Spaudą platinino asmuo, kurio tapatybės

Buvusioje pogrindžio spaustuveje su Vytautu Andziuliu ir jo sūnum Vyngantu.

enkavedistams nepavyko sukti, tai Andziulių šeimos neištikio jokia tragedija. Palikus jų namus, susimąstiau, kiek nepagirtu, neišgavintu ir medaliais neapdovanoto heroizmo tūno tuose kukliuose žmonėse... Ar kada nors, kas nors juos prisimins ir pagerbs?

Atsisveikinę su Andziuliais, sugrįžome į Kauną ir užsukome į „Metų laikų“ restoraną Mickevičiaus gatvėje šalia Laisvės alejos. Pasirodo, kad tas restoranas buvo atidarytas tik prieš savaitę, bet jau pasisekė didelis, nes beveik visi stalai užimti. Stebėtis nereikėjo, nes patarnavimas greitas, mandagus, ir didelis patiekalų pasirinkimas.

Antradienis, birželio 6 diena – mano pirmoji knygų susitikimo diena. Pradėjau jaudintis ir rūpintis savo šukuosena, kuri nebuvo atgaivinta nuo atvykimo iš Amerikos. Paslaugioji dr. Angelė Stirbienė, pastebėjusi mano susirūpinimą, ties veidrodžiu nekantriai bandant taisyti beviltišką šukuosena,

pasisiūlė praktiškai pasitarnauti, ką ji buvo padariusi ir mano ankstyvesnės viešnagės metu. Ji mane nuvedė į Kauno Klinikų kirpyklą, kurioje profesionalus šukuotojas patarnavimas mane nudžiugino. Vidurdienį dr. Stirbys mudvi vėl nuvedė į „Metų laikų“ restoraną. Apie penktą valandą vakaro persirengiau ir visi nuvykome į Maironio muziejų, kuriame mane pasitiko muziejaus direktorė Aldona Ruseckaitė. Muziejus buvo uždarytas, bet direktorė atrakinio visas patalpas ir mums aprodė Maironio butą, kuris yra užlaikytas autentiškai, su jo vartotais baldais, miegamuoju, svečių priėmimo ir kitais kambariais, o sienas puošia vertingi originalūs lietuvių ir kitų dailininkų paveiksliukai, ju tarpe garsusis Matejus „Žalgirio mūšis“. Atėjus laikui eiti į salę, nusileidome laiptais žemyn. Susirinkusi publika mane pasveikino katutėmis, o ant stalo buvo išdėliotos mano knygos.

(Bus daugiau)

LIETUVA DALYVAVO ARGENTINOS PREZIDENTO INAUGURACIJOJE

Valstybės prezidento pavedimu, Nepaprastasis ir įgaliojasis Lietuvos Respublikos ambasadorius Venezueloje, Specialių misijų ambasadorius dr. Vytautas A. Dambra va šiu metų liepos 7-8 d. dalyvavo perinktojo Argentinos Respublikos prezidento Carlos Saul Menem inauguracijos iškilmėse.

Dalyvavo 111 delegacijų. Nors Lietuva protokoline eile buvo 59-toji, tačiau tą vietą laikau labai gera, imdamas dėmesin iškilmėse dalyvavusius vie nuoliuka prezidentų ir daug buvusių prezidentų, parlamentų pirmininkų, valstybės premjerų ar vicepremierų ir užsienio reikalų ministrų. Akredituotą ambasadorių — specialių misijų vadovų eilėse Lietuva pirmavo.

Delegacijos buvo apgyvendintos ištaigingame „Alvear Palace“ viešbutyje ir visos išlaidos padengtos valstybės lėšomis.

Inauguracijos išvakarėse Argentinos užsienio reikalų, tarpautinės prekybos ir kultūros ministras dr. Guido di Tella suruošė susirinkusios delegacijoms iškilmingą „šampano“ vakariene, kuriai baigiantis vyko argentinietiškos tango spektaklis. Prie Lietuvos ambasadoriaus stalo buvę Vengrijos, Čekijos, Rusijos Federacijos, Kazachstano, Moldavijos ir Bosnijos-Hercegovinos misijų vadovai.

Liepos 8 d. rytą Senato pirmininko kvietimu delegacijos rinkosi Kongrese, kur jungtiniam Senatui ir Atstovų rūmų iškilmingame posėdyje buvo prisakinti prezidentas Carlos Saul Menem ir viceprezidentas Carlos Federico Ruckauf.

Inauguracinėje kalboje Argentinos prezidentas išpareigojo laimėti kovą prieš nedarbą, kuris, oficialiais duomenimis, prašoka 14%. „Taip, kaip aš susidorojau su infliacija, sudorosiu ir su nedarbu“, — dramatiškai kartoją prezidentas Menem, plojimais ju kalbą palydinčiam Kongresui.

Prezidentas Menem savo kalboje pasižadėjo tešti valstybinės transformacijos progresą ir galutinai pasiekti savo užsibrėžtą tikslą: įgyvendinti krašte taiką bei socialinį teisingumą. Sieks išlaikyti ekonominę pastovumą, plėsti rinkas, kreditus ir investicijas. Kartodamas buvusio diktatoriaus Peron žodžius, prezidentas Menem pažymėjo: „Ne žmonės turi tarnauti ekonomikai, o ekonomika žmonėms“.

65 metų amžiaus prezidentas Menem laimėjo š.m. gegužės 4 d. rinkimus, pirmame rate gaudamas beveik 50% visų balsų, tačiau inauguracijos iškilmes boikotavo svarbiausia opozicijos partija — radikalų, o iškilmingame parade trūko masės entuziastų.

Po prisiekimo iškilmių delegacijos buvo prezidento pakviestos laisvanoriškai dalyvauti „Te Deum“ pamaldose metropolijos katedroje.

Po pietų sostinės Parlamento tarybos rūmuose delegacijos iškilmingai perdavė savo valstybių sveikinimus. Per visus rūmus buvo ištieti raudoni kilimėliai takai, stovėjo išrikiavusi, tradiciniomis paradinėmis uniformomis pasipuošusi, garbės sargyba. Atėjus Lietuvos eilei, ambasadorius dėkodamas pirminę prezidentui Menem, kad Argentina buvo viena patį pirmųjų Lotynų Amerikos valstybių, pripažinusių Lietuvos nepriklausomybę atkūrimą. Perduodamas Lietuvos prezidento ir vyriausybės sveikinimus, pareiškė prez-

dentą norą aplankyti Argentiną ir susitikti su juo.

Laukdamas savo eilės pasveikinti prezidentą Menem, ambasadorius Dambra turėjo progą pasitarti su Venezuelos užsienio reikalų ministru Burelli apie planuojamą jo vizitą į Lietuvą, o taip pat pasikalbėti su Peru, Paragvajaus ir Kolumbijos prezidentais. Kolumbijos prezidentas Ernesto Samper prašė atvirai pasakyti, ar Lietuvos Respublikos premjeras A. Šleževičius yra patenkintas savo vizitu į Kolumbiją. Kartodamas paties premjero žodžius, pasakiau, jog vien tik jo susitikimas bei ilgi ir išsamūs pokalbiai su prezidentu tikrai pateisino jo misiją, kurią jis laiko įvykdyta. Prezidentas Samper pasakė esąs labai patenkintas premjero vizitu ir dėkojantis už tokį pozityvų įkvėpimą susitikimo įvertinimą. Čia pat stovėjęs Kolumbijos užsienio reikalų ministras Pardo priminė, jog Kolumbija su malonumu priėmė Lietuvos vyriausybės nominaciją skirti Kolumbijai vizituojantį ambasadorių. Buvo vizituojanti ir apie Kolumbijos vyriausybės planą siūsti Lietuvon ekonominę-prekybinę delegaciją.

Vakare, prezidento Menem kvietimu, delegacijos rinkosi inauguracijos iškilmių koncertui į milžinišką „Colon“ teatrą. Pirmąją programos dalį atliko populiarus lyrinis orkestras. Kompozicijose buvo ryškus tango ritmas. Antroje dalyje modernus baletas — atliktas trijų dalių kūrinys „Koncertas Buenos Aires miestui“. Galiausiai nuolatinis „Colon“ teatro orkestras ir daugiau kaip šimto asmenų choras atliko iškilmėms pritaikytas argentinietiškas kompozicijas. Daugiau kaip valandą trukusi programa buvo baigta Tautos himnu. Po to vyko prezidento suruoštas priėmimas teatro salonoose delegacijoms ir specialiai kviesiems svečiams pagerbti. Nors svečių buvo per du tūkstančius, priėmimas pasižymėjo nepaprastai geru organizuotumu, vaišingumu ir elegancija.

Vizito proga ambasadorius dr. V. A. Dambra susitiko ir turėjo išsamius pokalbius su Argentinos lietuvių organizacijų bei spaudos tarybos pirmininku inž. Jurgiu Brazaičiu, Lietuvių susivienijimo Argentinoje pirmininku Raul Stalioraičiu, Lietuvių centro pirmininku Julium Mičiudu, LR garbės konsulu inž. Algimantu Rastausku ir Lietuvių informacijos biuro direktorium Artūru Mičiudu. Atskirai kalbėjosi su lietuvių parapijos klebonu marijonu kun. Augustinu Steigvilu.

Vykstant į Argentiną, ambasadorius buvo sustojęs dienas Santiago, Čilėje. Yra svarstoma Buenos Aires senatoriaus ir OAS Žmogaus teisių tribunolo teisėjo Maximo Pacheco Gomez kandidatūra eiti Lietuvos garbės konsulo pareigas. Ambasadorius dalyvavo Čilės Kongreso metinėje šventėje ir buvo pristatytas valstybės prezidentui Eduardo Frei Ruiz Tagle, Kongreso pirmininkui Don Gabriel Valdes. Aukščiausio Teismo pirmininkui Marcos Aburto Ochoa. Užsienio reikalų ministru Jose Miguel Inuslza, o taip pat ekonomikos, finansų, kultūros ministrams ir kone visiems senatoriams. Užsienio reikalų ministras Insulza pareiškė pasi- tenkinimą Lietuvos nusistatymu priartėti prie Čilės ir užmegzti dvišalius ekonominius-prekybinius bei kultūrinus ryšius.

Baltipress

LIETUVIŠKOS PARAPIJOS ŠIMTMEČIO SUKAKTUVĖS EAST ST. LOUIS

East St. Louis lietuvių Nekalto Prasidėjimo parapijos šimtmečio sukaktuvės buvo švenčiamos š.m. rugpjūčio šeštą dieną.

Didi tai buvo šventė, gausi išpūdziais, įvairi dalyvaujančiųjų vidiniai jauduliai, rodomais vienu ašaromis, kitų gi — nenykstančiu veido ir akių žydejimu.

Arti trejetą šimtų maldininkų talpinanti šventovė per trumpą pusvalandį tapo pripildyta. Pro vartus viena po kitos slinko mašinos ir, nurodomos parapijiečių vaikiečių, drausmingai rikiavosi anksčiau buvusioje parapijos mokyklos žaidimų aikštėje — žalioje pievoje, o tai prisipildžius „pripakuotas“ buvo ir šventovės kiemas. Sunku buvo tvarkdams išsaugoti numatytas vietas vyskupui ir dvasininkams, tačiau jų stropumas ir akyklumas nugalėjo visas pasitaikiusias kliūtis.

Atvykęs Belleville diecezijos vyskupas Wilton D. Gregory buvo sutiktas šventės liturginės programos vadovų Anthony ir Lorenos Sugentų bei parapijos patikėtinio Zigmo Grybino. Esant dar kiek laiko iki pamaldų pradžios, vyskupas paprašė Grybiną parodyti ir paaiškinti šventovės iškilniausias detales. Teko atsakyti, kad šventovė yra vienalytė, kad pagrindinė jos mintis yra krikščionišbė Lietuvoje, jos atnešėjai ir palaikytojai. Iš pokalbio paaiškėjo, kad vyskupas apie lietuvių ir Lietuvą labai daug žino. „Aš gi ilgus metus dirbau Čikagoje“, sakė jis. Tuo pat metu prie kalbančiųjų priėjo kitas garbingas svečias — Jerry Costello, vietos atstovas Federaliniame Kongrese.

Nuoširdus rankų paspaudimas, skubus žvilgsnis laikrodin, ir visiems buvo aišku, kad jau laikas šv. Mišioms. Lauke, šventovės pasienyje, jau laukė pasiruošę iškilmingos eisenos dalyviai. Frank Puzauskis su JAV vėliava ir dr. Vytautas Gavelis su Lietuvos, po jų tautiniais drabužiais pasipuošusios sekė: Marija Allen-Stančiūtė, Albina Gavelienė, Meta Kilkienė ir Marytė Kriščiūnienė. Viena jų, ant auksinio padėklo, nešė puokštę rūtų. Jaunas studentas Andrew Symanski aukštai iškėlęs nešė lietuvišką kopyltstulpį, sukurtą Zigmo Grybino. Anthony Sugentas, nuolatinis patarnautojas šv. Mišioms, nešė atverstą Mišiola. Už joėjo kunigai: Hays, Nebel ir Eklekamp ir vyskupas Gregory. Aplink, ieškodami progos pokalbiui, sukiojosi T.V. reporteriai.

Durininkų pareigas atliko Albert Puzauskis, Alfonsas Gerčys ir Eileen Cartwright. Jie sukaktuvių dalyviams dalino parapijos Kroniką ir trispalves juosteles šventei prisiminti. Visi eisenos dalyviai ir durininkai buvo apjuosti lietuviška juosta ir tai teikė malonų ir išpūdingą vaizdą.

Ižengiančių šventovės eiseną sutiko Joe Symanski grojamas maršas. Symanski pavadavo kitais šventės rūpesčiais užsiėmusį nuolatinį parapijos vargonininką Zigmą Grybiną. Šv. Mišių vokalinėje programoje buvo Strazdelio „Pulkim ant kelių“, Naujalio „Sveika, Marija, Motina Dievo“, Maironio „Malda“ ir giesmė anglų kalba „Holy God we praise Thy Name“. Komunių metu „Malda“ giedojo Grybinas, kitas gi giesmes — visi šventės dalyviai.

Dabartiniam klebonui J. Hays pasveikinus maldininkus, šv. Mišias pradėjo vyskupas Gregory. Aukas atnešė seniausias parapijietis John Keserauskis ir jo žmona Ruby. Savo pamokslė vyskupas išskėlė tautinės parapijos reikšmę sveičioje šalyje, išskėlė parapijos steigėjų charakterio

stiprybę, jų ryžtą, kantrybę ir gilų išpareigojimą savam tikėjimui ir Tėvynei.

Šv. Mišioms pasibaigus, dalyviai salėn neskubėjo. Miškas ranku, iškėlusį foto aparatą, stengėsi nuotraukose įamžinti iš naujo regimą šventovės grožį. Mat šiuo metu fotografuojančiųjų akys kažką kitą matė, o širdys kitaip jautė, negu prieš daugelį metų jiems besimokant Nekalto Prasidėjimo mokykloje...

Salėje, prie paruoštų stalų, visiems vietos neužteko. Grupe- lės stoviniavo, glebėsčiaivosi, tapšnojo vieni kitiems per pečius. Vienos akys verkė, kitos gi juokėsi, tačiau visose švietė džiaugsmas, žavesys ir laimė. Žmonės vaišinosi (ant ilgiausio sudurtinio stalo išdėstytais gėrybėmis, gurkšnojį gaivinančius gėrimus. O mūsų darbščiosios bitelės — Helen Levinski, Marija Vaitkienė, Dorothy Williams, Waltraut Navickienė, Marytė Grigoravičienė, Vita Kemežienė ir Elena Stančienė tik nešė ir nešė į tuštėjančias ant stalo vietas naujas pilnas skanumynų lėkštes.

Vienu metu salė buvo paprašyta tylos. Pasiūlyta bendra malda prisiminti visų pač pamiltą, ilgametį parapijos kleboną, vyskupą Antaną Deksnį. Šimtmetį švęsti jis buvo laukiamas visų savoje katedroje, bet sulaukta tik šių jo žodžių:

„Nuoširdžiai dėkoju už laišką su žiniomis apie mano buvusią parapiją. Nors neblogai jaučiuos, nebepajėgiu keliauti, kaip anksčiau. Ir į Jūsų iškilmes negalėsiu atskirti, nors labai apsidžiaugiau gavęs Jūsų kvietimą.

Aš dalyvausiu iškilmėse dvasia ir malda, man kitos galimybės nėra.

Perduokite visiems mano nuo-

širdžius sveikinimus iškilmių proga. Mielai laiminu, nors iš tolo, Jūsų pastangas.

Laikykitės, gyvuokite!“

Taigi, sustojome pasimelsti už mylimo dvasios vado sveikatą.

Buvo gautas sveikinimas ir iš seselės kazimierietės Reginos M. Dubickaitės. Seselė su savo šeima čia gyvena, baigė pradžios mokyklą ir šeštadieninę-lituanistinę. Tuo metu ji buvo žinoma Danutės vardu. Kartu su mamyte Veronika, sesute Genovaite Ziliox ir jos šeima, jautriais žodžiais sveikino ji savo buvusią parapiją, sulaukusią garbingo amžiaus, vadino ją tėviškėle, mažąja Lietuvelė, kurioje gyventi buvo beveik taip gera, kaip ir savo prigimtoje šeimoje.

Atvirų durų pobūdžio suėjimas buvo tinkamiausias būdas atnaujinti senas pažintis, draugystes, susitikti ir pažvelgti vieniems į kitų (kartais jau nebeatpažįstamus) veidus.

„Draugo“ spaustuvės puikiai atspausstas leidinėlis „Parapijos Kronika“ buvo grobštyte grobštomas. Salėje tuo pačiu metu buvo platinamas šios parapijos mokyklą baigusio Tomo Petraičio parašytas veikalėlis „Growing up Lithuanian“. Tai autoriaus atsiminimai apie mokyklą, parapiją, seses pranciškiešes čia mokiusias ir auklėjusias vaikučius. Knygelė gyvai ir įdomiai parašyta.

Vėlyvą popietę salė pradėjo tuštėti. Vieno antro užsilikusiu svečių veiduose buvo žymu ilgesys ir rimtis. Galėjai atspėti, kas vyks ta jų viduje. Ir pajunti tada didelį dėkingumą tiems, kurie prieš šimtą metų ryžosi parapiją steigti. Jie nesulaukė pirmojo šimtmečio galo, nesulauksime ir mes antrojo pabaigos, tačiau pradėti jį privalome. Dievas duos ir atsiras parapijoje nauji žmonės, kurie šves antrojo šimtmečio pabaigą. Jei tokiu stebuklu tikėsimis, Dievas tą stebuklą leis.

Zigmas Grybinas

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit jas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding); medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

FLAT RATE CALLS
Any Day * Any Time
Latvia, Lithuania, Estonia
Russia, Ukraine = \$85/min
For information Call
1-800-453-0957 ext 112
CYBERLINK

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĒSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuteriūr FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas butas: 5 dideli kamb., 2 mieg.; su šiluma ir karštu vandeniu. Suaugusiems arba pensininkams. Be gyvuliukų. Skambinti: 4 val. p.p. tel. 312-737-1097.

HELP WANTED

Ieškomas patikimas, patyręs žmogus tvarkyti butus, pjauti žolę, atlikti nedidelius pataisymus ir t.t. Čikagos Beverly rajone. Reikia rekomendacijų. Skambinti Joe Dauparas 312-247-2437 antradieniais arba trečiadieniais tarp 10 val. ryto ir 5 val. p.p.

IEŠKO DARBO

Du vyrų ieško darbo statyboje. Skambinti 708-967-5385.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.
A public service of the newspaper

VIENA KNYGA — VIENAS DOLFERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DRAUGE

NAUJASIS GYVENIMAS. Dante Alighieri. Vertė A. Tyrulio. 96 psl.
KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI. Turto paveldėjimas testamentų-turto palikimai — jų apsauga. Dipl. teis. Pr. Šulas. 88 psl.
ŽVILGSNIS PRAEITIN. Spaudoje skelbtų straipsnių rinkinys Jonas Kutra. 117 psl.
TRYS ŽODŽIAI arba gyvenimo magija. Juozas Švaistas. 176 psl.
ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS. Kun. A. Alekna. 300 psl.
LIKIMO ŽAISMAS. Romanas. H. Lukaševičius. 231 psl.
LUKŠIŲJAI. Novelės. A. Giedrius. 231 psl.
JAUNUOLIŲ MALDOS. Kun. P. Kirvelaitis. 159 psl.
APSAUGOK AUKŠČIAUSIAS. Maldos ir giesmės. Kun. dr. P. Aleksa. 254 psl.
LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 230 psl.
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ. Atsiminimai. A. Gervydas. 213 psl.
AIDAI IR ŠEŠĖLIAI. Premijuotas romanas. Vacys Kavaliūnas. 234 psl.
KAD LIETUVA NEIŠSIVAIKŠČIOTŲ. Poezija. Kun. Ričardas Mikutavičius. 63 psl.
AIDAS TARP DANGORAŽIŲ. Romanas. O. Nendrė. 365 psl.
PRIEŠAI. Raštų rinkinys. Fab. Neveravičius. 168 psl.
RAUDONASIS SIAUBAS. nugalėtoje Vokietijoje. Šabik-Vogulov. 103 psl.
AUKSO KIRVIS. Rinktinės pasakos. J. Švaistas. 176 psl.
OSIANČIOS PUŠYS. Novelės. H. Mošinskienė. 176 psl.
ANTANAS KUČINGIS. Biografija-atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 psl.
ANGLŲ NOVELĖ. Novelių antologija. Sudarė P. Gaučys. 459 psl.
ILGESIO VALANDĖLĖS. Eilėraščiai. Leonardas Šimutis. 227 psl.
VAIKŲ AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Kun. J. Danielius. 80 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Sumokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyventojams pridėdame State Sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

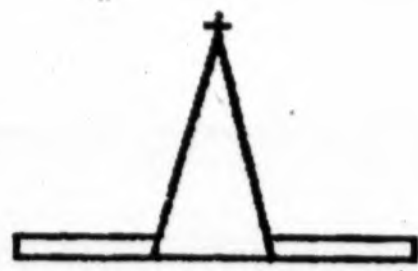
Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU PRISTATOME SIUNTINIUS LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800) 775-SEND
(312) 434-2121

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO METINĖ G E G U Ž I N Ė

Rugpjūčio 20 d. 12 val.p.p. centro sodelyje

Skanus maistas, "Nemunuo" orkestro linksma muzika, sportas,
didžiosios loterijos bilietų traukimas, dainos, šokiai.
Tegul tą sekmadienį visi keliai veda į PLC LEMONTE!

Kviečia PLC

LAIŠKAI

IEŠKO PARAMOS

Kreipiuosi Lietuvos Gyventojų genocido aukų atminimo instituto vardu su labai dideliu prašymu. LGGAA institutas yra valstybinė institucija, įkurta 1994 birželio mėnesį. Instituto pagrindiniai tikslai yra: įamžinti lietuvių tautos rezistencinę kovą prieš okupacinius režimus bei genocido aukas; trėmimus į Sibirą; privertinti Lietuvos tautos žiedo pasitraukimą iš Tėvynės; Lietuvos gyventojų fizinį naikinimą bolševikų ir nacių koncentracijos stovyklose; visuomenės švietimas; įvairios parodos.

Šiuo metu institute dirba 9 žmonės, turintys humanitarinį-meninį išsilavinimą. Instituto pagrindą sudaro memorialinio meno dirbtuvės (vadovas skulptorius Jonas Jagėla), kurios ruošia projektus, skulptūrinius modelius lietuvių tautos kovai už Laisvę, kančioms atminti. Kiti skyriai renka medžiagą apie sunaikintus, esamus, atstatytus ir visai naujai pastatytus paminklus (kryžius, koplytstulpius, paminklus, skulptūras, paminklines lentas ir t.t.) Lietuvos Nepriklausomybei, tremčiai, Laisvės kovotojų atminimui; renka gyvų žmonių prisiminimus, spaudos publikacijas; mokslinę ir grožinę literatūrą apie tremtį, kovas už Laisvę, privertinį pasitraukimą iš Tėvynės.

Mes žinome, kad lietuviai užsienyje daug nusipelnė Lietuvai, leisdami mokslinę ir grožinę literatūrą apie Lietuvos tragediją, kurios Lietuvoje yra labai nedaug. Manome, kad būtina sudaryti visų išleisčių knygų bibliografinę rodyklę ir esame įsitikinę, kad šito negalėsime atlikti be Jūsų pagalbos. Taip pat turime surinkę truputį žinių apie įvairius paminklus, pastatytus užsienyje lietuvių mūsų Tautos kovų ir kančių atminimui. Būtume labai laimingi ir dėkingi, galėdami turėti šių paminklų nuotraukas, jų aprašymą. Kur, kada ir kieno jie pastatyti.

Mes suprantame, kad Jūs esate labai užsiėmę, bet vis dėlto tikimės pritarimo šiai mūsų minčiai ir geranoriškos pagalbos. Iš anksto dėkingi už Jūsų atsakymą, kurio labai lauksime. Mūsų adresas: Žydu g. 4a, 2001 Vilnius, 4a Žydu Str., Vilnius 2001, Lithuania; telefonas 658 145, 658 146, telephone 658 145, 658 146.

Dr. Ramutis Bonifacas Mikšys
LGGAA instituto direktorius

KAIP TOJE DŽŪKIŠKOJE PASAKOJE

Beskaitydama, birželio „Draugo“ 28 dienos numerį, labai nustebau p. Garmutės straipsniu, „Kita medalio pusė“, kur ji mus išvadinė beširdžiais, nes nematome nei alkanų senelių, nei iš bado tinstančių vaikų. Kadangi esu dzūkė, tai man prisiminė dzūkiska pasakėlė. Senelis, eidamas žiemą miško takeliu, surado ant kelio šušalusį gyvūnelį, o būdamas geros širdies, pakėlė vargšelį ir įsėdėjo į kailinukus, užantin. Kada gyvūnelis

apšilo, tuoj seneliui įgelė į krūtinę. Manau komentary ne-reikia. Man atrodo, kad ta korespondentė negyvena mėnulyje, žino labai gerai apie mūsų, Amerikos lietuvių pagalbą Lietuvai. Čia yra tik jos bloga valia įskaudint mus visus, gyvenančius Amerikoje.

Marija Vaitkus
Belleville, IL

AKMENINĖS ŠIRDYS

Skaudu ir liūdna girdėt, kaip tautiečiai vargsta tame mūsų numylėtame krašte. Partizanai dar ir dabar vadinami banditais, Sibiro tremtiniai negali atgauti savo nuosavybių, kurias išgrobstė tie, kurie tarnavo raudonam okupantui.

Tačiau dar sunkiau suprasti, kaip Antanina Garmutė, jau čia buvusi kelis kartus (labai šiltai sutikta) nematė tų visų šalpos organizacijų, kurios šelpia vaikus, senelius ir paliegusius. Pavadinusi mus „žmonėmis su akmeninėmis širdimis“.

Daugumas, kurie aukoja toms organizacijoms ir asmeniškai siūsdami siuntinius, jau yra senyvo amžiaus ir tikrai netur-tuoliai. Anksčiau A.G. rašė, kaip Lietuvoj autobuse sutikusi vargšę mergaitę. Užuoat atsivežus pas save pavalgydinti, api-prausti ir parūpinti rūbėlių (tų kietasirdžių suaukotų); išsodino prie šalpos valgyklos. Ar tai „švelnioji širdis“ taip gali pasielgti? O gal tose šaltose Sibiro taigose ir kai kurių tremtinių širdys suakmenėjo!...

Laima Repeika
Lombard, IL

DVI PRIEŠINGYBĖS VIENAME PUSLAPYJE

Vytauto Volerto aktualiomis temomis straipsniai visada įdomūs ir geri, o tas paskutiny-sis, išspausdintas „Draugo“ VIII. 9 d. numeryje, apie Lietu-vo pilietybės problemas ir biu-rokratus tikrai vertintinas penkiais su pliusu. Iš savo ne-didelio patyrimo žinau, kad Vidaus reikalų ministerijos vienai biurokratei buvo nepri-rintinos svetur padarytos do-kumentų kopijos ar notarizuoti vertimai. Esą, tik Lietuvos no-tarai čia pripažįstami.

Tačiau įdomių sutapimų tame pačiame puslapyje, kur skaito-me Volerto mintis, žemiau spausdinamoje Aurelijos Bala-šaitienės „sentimentalios kelionės“ ispūdžių atkarpoje duodamas jos, atrodo, tikrai sen-timentalus pasikalbėjimas su prezidentu Brazausku (beje, jau

SAM (Sveikatos apsaugos ministerijos) sandėlyje suvažiavę medicinos darbuotojai iš Alantos, Ario-galos, Valkininkų, Panevėžio pasiimti Lithuanian Mercy Lift siūstų medikamentų.

Nuotr. Vilytės Lendraitienės

spausdintas „Tėviškos žiburiuo-se“ VII.18 d. nr.). Jame autorė sentimentaliai pareiškia, jog ji pati net ir nenorėtų Lietuvos pilietybės, nors prezidentas ir sakęs, kad užsienio lietuviams gauti pilietybę jokių problemų nesą. Visokių žmonių yra, visokių reikia, tik kažin, ar gerai, kada tokios sentimentalios rašytojos kalbasi su valdžios atstovais lyg ir užsienio lietuvių vardu.

Juozas Baužys
Orland Park, IL

TURIZMO PROBLEMA LIETUVOJE

„Lietuvos aide“ ir mūsų „Draugo“ (Nr. 150, 1995.VIII.4) keliamas rimtas bei svarbus klausimas: Kodėl Lietuvoje mažėja turistų? Esą per pirmą-jį 1994 metų ketvirtį Lietuvos viešbučiuose viešėjo 39,420 turistų, o per tą patį laiką 1995 metais tik 26,500.

Lietuvos turizmo ekspertai I. Kulvinskaitė, J. Raguckas, G. Šeikis ir J. Česnulevičienė šią problemą svarsto ir randa tokias priežastis: stoka turistinių reklamų užsienyje, baimė Lietuvos kriminalistų, prastas aptarnavimas viešbučiuose, stoka kvalifikuotų gidų, prasti autobusai.

Šių metų gegužės mėnesį dalyvavau tarptautiniame Bažnyčių atstovų suvažiavime ir turėjau progos pasikalbėti su vokiečiais, prancūzais, šveicaris, kanadiečiais, ameri-kiečiais, korejiečiais. Užsie-niečiai stebisi Lietuvos prausyklų barbariškumu! Jau vien dėl to jie nenori Lietuvos matyti antrą kartą.

Vytas Maciūnas
Philadelphia, PA

KĄ DARYTI SU BOLŠEVIKŲ VADŲ PAMINKLAIS

Š.m. liepos 28 d. „Draugas“ paskelbė žinutę iš Lietuvos, kur nurodoma, kad privati bendrovė kreipėsi į Vilniaus savivaldybę, prašydama, perduoti Lenino, Stalino, Kapsuko ir kitų so-vietinės imperijos vadų pamink-lus. Ji norėtų 1 hektaro plote, Karoliniškėse, įsteigti tokių skulptūrų parką. Vilniaus savivaldybė, demokratiškai galvodama, paskelbė idėjų konkursą, kaip pasielgti su

Gaila, kad Lietuvos turizmo, higienos, sanitarijos viršinin-kai, slenkant metų metams, dėl šio barbariško apsilėidimo visai nesigėdina...

Kun. dr. Eugenius Gerulis,
St. Pete Beach, FL

KODĖL VADINTI „TINGINIAIS“?

Š.m. rugpjūčio mėnesio 4 die-nos „Draugo“ laišku skyrėju LF steigėjas ir LF garbės pirmi-ninkas dr. Antanas Razma, mesdamas visą sauja akmenų į JAV LB Tarybą, išvadino savo kolegas „tinginiais“, kad ne-balsavo LF įstatų pakeitimo tvirtinime.

Toks dr. Razmos pasmer-kimas, mano nuomone, bando tik užslėpti kylančius klau-simus, kodėl LF įstatų patvir-tinimas buvo taip skubomis, be jokių diskusijų, pristatytas JAV LB Tarybos korespondenciniam balsavimui. Juk buvo galima šį reikalą atvirai pasvarstyti ir nutarti JAV LB Tarybos rudenio sesijoje, įvykstančioje St. Petersburgo LB apylinkėje.

Yra tikrai netikslu pavadinti „tinginiais“ žmones, kurie, iš pa-vardžių matome, yra energingi mūsų visuomeninės veiklos savanoriai, tiktai dėl to, kad gal nesuprantant, skubiai ar net apgaulingai pristatyto, LF įsta-tų keitimo projekto, jie nebalsavo.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkė advokatė Regina Narušienė LF suvažiavime kovo mėnesį, labai aiškiai pasisakė prieš LF įstatų pakeitimą. Tačiau KV pirmininkės argu-mentai niekad nepasiekė JAV LB Tarybos narių. Man atrodo, kad „senieji vilkai“ išnaudojo JAV LB Prezidiumą dar vienu laipsniu daugiau sutapatinti Lietuvių fondą su dabartine LF vadovybe.

Vytas Maciūnas
Philadelphia, PA

KĄ DARYTI SU BOLŠEVIKŲ VADŲ PAMINKLAIS

Š.m. liepos 28 d. „Draugas“ paskelbė žinutę iš Lietuvos, kur nurodoma, kad privati bendrovė kreipėsi į Vilniaus savivaldybę, prašydama, perduoti Lenino, Stalino, Kapsuko ir kitų so-vietinės imperijos vadų pamink-lus. Ji norėtų 1 hektaro plote, Karoliniškėse, įsteigti tokių skulptūrų parką. Vilniaus savivaldybė, demokratiškai galvodama, paskelbė idėjų konkursą, kaip pasielgti su

• Pirmasis Kauno arkivys-kupas metropolitas Juozapas Skvireckas, Šv. Rašto lietuvių kalbą vertėjas, mirė 1959 m. gruodžio 3 d. Gimė 1873 metais.

• Pirmoji moterų kolegija Amerikoje pradėjo veikti 1837 m. lapkričio 8 d. South Hadley, MA; tai buvo Mr. Holyoke mo-terų seminarija.

Mūsų labai mylima Mama, Močiutė ir Promočiutė

A.†A. VIKTORIJA ELENA PUNIŠKIENĖ

Mirė 1995 m. rugpjūčio 10 d., vakare, sulaukusi brandaus amžiaus.

Gyveno Toronte, Canada.
Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Daugvilaičių kaime. Kanadoje išgyveno 46 m.

Giliame liūdesyje liko dukros: Ona Rimkienė, Joana Rudė-Velionė buvo pašarvota sekmadienį, rugpjūčio 13 d. Laidotuvės įvyko pirmadienį, rugpjūčio 14 d. Iš laidojimo namų velionė buvo atlydėta į Šv. Jono bažnyčia, Mississauga, Ont., kurioje buvo aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė buvo palaidota Šv. Jono kapinėse, Mis-sissauga, Ont.

Nuliūdę dukros, anūakai ir proanūkės.

A.†A.: RICHARDAS DIKMANAS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1995 m. rugpjūčio 12 d., 12:57 v.v., sulaukęs 76 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 50 m.

Nuliūdę liko: sūnus Christopher Dikmanas; buvusi žmona Kristina; brolis Kostas, penkios seserys, Olga, Emilija (Amerikoje), Hilda, Berta (Vokietijoje) ir Vanda (Australijoje). Priklausė Amerikos Lietuvių Respublikonų klubui. Laidotuvės privačios.

Nuliūdę sūnus ir šeima.

Laidotuvė direkt. Petkus Marquette Funeral Home. Tel. 312-476-2345.

A.†A. STASIUI PETRAUSKUI

mirus, jo žmoną DANUTĘ, seseris BRONISLAVA, JANINĄ, ELENA ir JULIJĄ ir jų šeimas užjaučiame ir kartu liūdime.

Šv. Antano lietuvių parapijos choras ir Vadovas Detrote

A.†A. Dr. VLADUI BLOŽEII

mirus, giliai užuojautą reiškiamė jo žmonai LILI, dukroms ASTAI ir DALIAI, broliui PETRUI ir artimiesiems.

Zenonas Milunas ir šeima
Anatolijus Milunas ir šeima

A.†A. Dr. VLADUI BLOŽEII

mirus, jo žmonai LILEI ir dukroms dr. DALIAI ir dr. ASTAI o taippat ir giminėms Lietuvoje, reiškiam giliai užuojautą.

Dr. J. ir D. Maurukai
A ir R. Plepiai
Dr. G. Pauliukonienė
L. Kynienė
Dr. J. ir E. Norbutai
Dr. J. Petrikas
V. ir D. Mažeikos
Dr. A. Dirkiene
M. Petrikaitė
V. Kleivienė

• 1991 m. vasario 24 d. JAV ir sąjungininkai pradėjo karą prieš Iraką, užgrobusį Kuwaitą. Konfliktas žinomas Persų įlan-kos karo vardu.

Šv. Kazimiero parapijiniuose globos namuose N. Daugėliški parapijos klebonas kun. Kęstutis Ralys su seneliu K. Paukšte ir aptarnaujančia sesute š.m. liepos mėn.

